

Л. Є. Момотюк,
*доктор економічних наук, професор,
перший проректор з науково-педагогічної роботи,
Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ*

СТАТИСТИЧНА ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Україна долучилася до проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1 глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року. В Указі Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» сформульовано національні пріоритети для досягнення Цілей сталого розвитку в Україні. На сайті Державної служби статистики України публікуються щорічні завдання та індикатори. Також у 2021 році опубліковано перший добровільний моніторинговий звіт про проміжні результати процесу досягнення національних Цілей сталого розвитку для України.

Однією з основних проблем досягнення Цілей сталого розвитку є фінансове забезпечення. У звіті ООН відзначено важливість використання різноманітного державно-приватного фінансування для досягнення Цілей сталого розвитку до 2030 року. 26-й кліматичний саміт ООН (COP26) у Глазго схвалив Кліматичний пакт Глазго (Glasgow Climate Pact, 2021) у листопаді 2021 року, де в главі III фінансування адаптації зазначено, що поточне фінансування клімату залишається недостатнім для реагування на погіршення наслідків зміни клімату. Вплив зміни клімату в країнах, що розвиваються, вимагає посилення мобілізації фінансів, у тому числі приватних, для реалізації кліматичних планів, використовуючи інноваційні підходи та інструменти для залучення коштів з приватних джерел.

У Європейському Союзі Європейська Комісія, яка створила Групу експертів високого рівня зі сталого фінансування в грудні 2016 року, займається питанням фінансування сталого розвитку. Основним завданням цієї експертної групи є допомога у розробці цілісної стратегії Європейського Союзу щодо сталого фінансування. У січні 2018 року Група експертів високого рівня опублікувала звіт, що містить 8 ключових

рекомендацій у сфері сталого фінансування. У березні 2018 року Європейська комісія оголосила План дій з фінансування сталого зростання.

У цьому контексті у 2019 році також було прийнято Європейську зелену угоду для Європейського Союзу та його громадян (European Green Deal, 2019), тобто нову екологічну стратегію ЄС щодо ліквідації викидів парникових газів до 2050 року. У квітні 2021 року Європейська комісія прийняла Пакет сталого фінансування (Sustainable Finance Package, 2021), який визначає напрямок руху капіталу в ЄС для збільшення фінансування сталої економічної діяльності для досягнення кліматичної нейтральності ЄС до 2050 року.

Уряди окремих країн розробляють свої стратегії щодо фінансування Цілей сталого розвитку. Так, Польський уряд замовив дослідження Deloitte, у результаті якого було опубліковано звіт «Перспективи розвитку сталого фінансування – наслідки для фінансового та нефінансового корпоративного сектору». В цьому документі визначено набір проблем, які заважають успішному фінансуванню процесу досягнення Цілей сталого розвитку до 2030 року.

В Україні проблема фінансування сталого розвитку є більш критичною. Під час економічної кризи, яка загострилася через негативні наслідки COVID-19, Україна відчуває дефіцит фінансування навіть на необхідні соціальні програми.

Відповідно до Указу Президента Україна підтримала рішення щодо вжиття заходів щодо досягнення Цілей сталого розвитку та реалізації результатів відповідно до конкретної ситуації України, яка описана в національній доповіді «Цілі сталого розвитку та України». Національний банк України представив комплексне бачення створення та подальшого розвитку сталого фінансового сектору в Україні лише наприкінці 2021 року, прийнявши документ під назвою Політика Національного банку України зі сталого фінансування. Цей документ був створений у співпраці з Міжнародною фінансовою корпорацією (IFC) і спрямований на створення майбутнього фону для сталого фінансування в Україні.

Як відомо, існує 17 Цілей сталого розвитку. Тому для оцінки рівня фінансового забезпечення процесу досягнення Цілей сталого розвитку потрібно враховувати, що кожна із цілей має власну спрямованість на вирішення конкретної глобальної проблеми. Більше того, кожна країна відповідно до чинної статистичної системи може визначати різні підходи, які описуватимуть процес збору коштів та їх використання для до-

сягнення кожної цілі. Якщо проводиться міжрегіональний порівняльний аналіз, слід враховувати додаткові питання, такі як порівняння, релевантність, порівнянність, точність статистичних даних за часом.

На нашу думку, з метою проведення статистичної оцінки фінансового забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку в Україні необхідно сформулювати критерії, підкритерії та систему показників багатокритеріальної оцінки рівня фінансового забезпечення реалізації Цілей сталого розвитку, а також розробити методологію багатокритеріальної оцінки рівня фінансового забезпечення реалізації Цілей сталого розвитку.

Проведення багатокритеріальної оцінки рівня фінансової підтримки процесу досягнення Цілей сталого розвитку є важливим для визначення будь-яких проблем, які заважають успішному фінансуванню та визначення пріоритетів державної фінансової політики України.

Список використаних джерел:

1. Добровільний національний огляд щодо Цілей сталого розвитку в Україні. URL: <https://ukraine.un.org/uk/151096-dobrovilnyu-natsionalnyu-ohlyad-shchodo-tsiley-staloho-rozvytku-v-ukrayini>
2. Національна платформа для звітування за Цілями сталого розвитку (SDG Open Platform). Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Політика Національного банку України щодо розвитку сталого фінансування на період до 2025 року. URL: <https://bank.gov.ua/en/news/all/politika-natsionalnogo-banku-ukrayini-schodo-rozvytku-stalogo-finansuvannya-na-period-do-2025-roku>